

Mt 8,23-27
A tenger lecsendesítése

Bibliai történetek, egyházi témák az óvodában

Szemponatok a feldolgozáshoz, teológiai-valláspedagógiai szemmel

Dr. Szászi Andrea
RPI, katechetikai szakértő –
igazgatóhelyettes
Tel: 30/961-8674
E-mail: szaszi.andrea@reformatus.hu

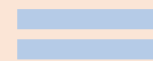
Ahogy az Ige
élővé válik

Szentlélek Isten
áldása

IGE

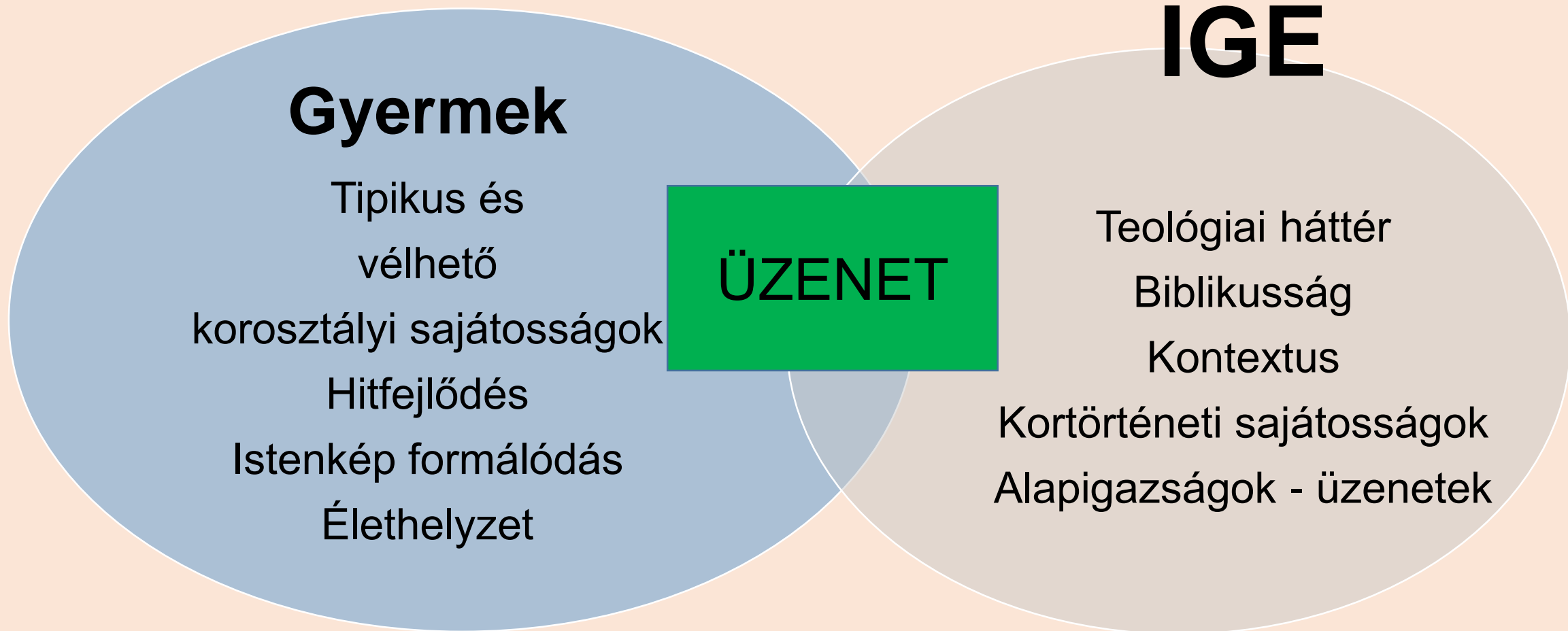
GYERMEK

ÜZENET

Pedagógiai munka

A katechézis kettős középpontúsága IGE és a GYERMEK

A katechézis kettős középpontúsága IGE és a GYERMEK

IGE

Teológiai háttér

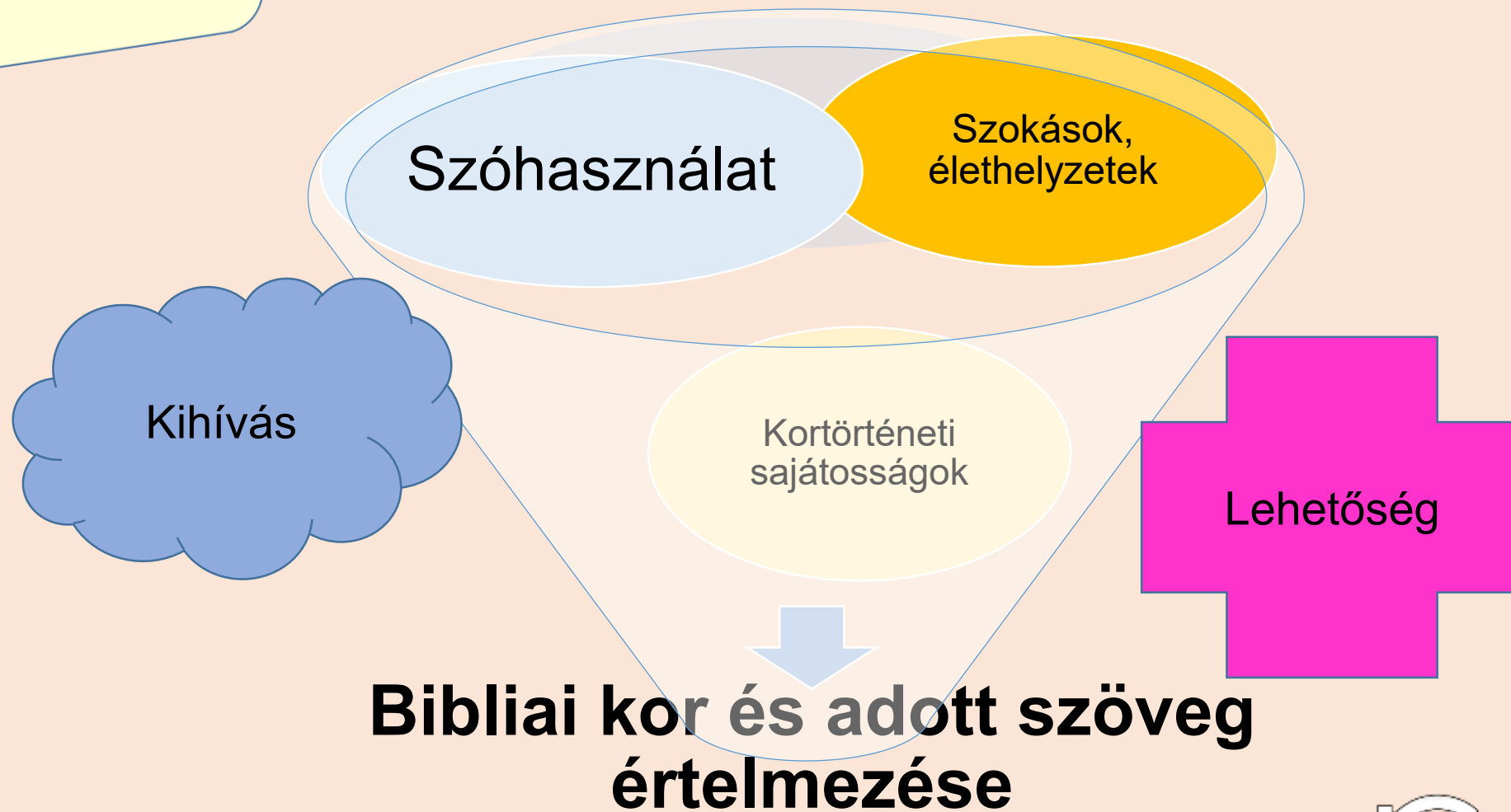
Biblikusság

Kontextus

Kortörténeti sajátosságok

Alapigazságok - üzenetek

Vizsgáljuk meg a bibliai történetet – az adott Igét

Szinoptikus evangéliumok egyike (Máté, Márk, Lukács)

- Egyezések, történeti keret.
 - Különbségek: stílus, elbeszélés módja, anyag

Máté evangéliuma

Újszövetség

Evangélium fogalma

Szerző

- nem nevezi meg magát az evangéliumban, későbbi forrás alapján kapta ezt a nevet.
 - Máté: Isten ajándéka
- Máté (Lévi, a vámszedő) ?
- Mai felfogás: görögül beszélő, rabbinikus műveltségű, zsidókeresztyén, aki nem volt szemtanú és „hibátlanul” beszél görögül.

- Nagyon hasonlít Márk evangéliumához (közös alap)
 - Van saját anyaga is
- Nagy hangsúly: Jézus beszédein (5 db)
- Gyógyítási csodákat sokkal bővebben és konkrétan írja le.
 - Több ószövetségi utalás, erős zsidókeresztyén látásmód (pl. Jézus nemzetségtáblázata Ábrahámtól)

Máté evangéliuma

```
graph TD; A[Máté evangéliuma] --> B[A középpontban Krisztus és tette: erős ószövetségi kontextusba helyezve]; A --> C[Középpontban az egyház: zsinagóga, közösség, Isten népe]; B --> D[Cél: a megígért Messiás bemutatása („hogy beteljesedjék az Írás”) Hangsúly: Jézus más, mint akit vártak – de mégis Ő a Messiás. (Zsidó szavak, szokások magyarázata, stb.)]; C --> E[A szerző erős tanítói szemlélettel bír: kontextusba helyez, sugall, értelmez Valószínűleg a korban zsidóknak, zsidókeresztyéneknek hirdeti az evangéliumot.];
```

A középpontban Krisztus és tette: erős ószövetségi kontextusba helyezve

Középpontban az egyház: zsinagóga, közösség, Isten népe

Cél: a megígért Messiás bemutatása („hogy beteljesedjék az Írás”)
Hangsúly: Jézus más, mint akit vártak – de mégis Ő a Messiás.
(Zsidó szavak, szokások magyarázata, stb.)

A szerző erős tanítói szemlélettel bír: kontextusba helyez, sugall, értelmez

Valószínűleg a korban zsidóknak, zsidókeresztyéneknek hirdeti az evangéliumot.

A tenger lecsendesítése: kontextus

Csodatételek közé tartozik (Mt 8-9)

Mt 8: a galilleai szolgálat szerves része – Jézus fellépése (4-18. fejezet)

Közvetlen kontextus: hegyi beszéd (Mt 5-7)

Ez a rész már az egyre szélesebb körű „időszakhoz” tartozik, megjelenik a háttérben az a vonal, hogy a zsidó vezetőség (hatóság) nyíltan száll szembe Jézussal.

Megjelenik a háttérben a „kockázat” és az is, hogy Jézus mindezek ellenére is végzi a küldetését.

A 8. fejezet ezek gyakorlati megjelenései.

Jézus gyógyít: leprás, kapernaumi szolga, sok beteg, Péter anyósa, Jézus a követésére hív, ami nem könnyű és áldozatokkal jár.

d) Jézus csodatételei (8–9. rész)

8,1–4	A leprás
5–13	A kapernaumi százados
14–17	Péter anyósának meggyógyítása
18–22	Jézus követése
23–27	A tenger lecsendesítése
28–34	A gadarai megszállottak
9,1–8	A béna meggyógyítása
9–13	Máté elhívatása
14–17	Keresztelő János tanítványainak kérdése a böjtölésről
18–26	Jairus leánya és a vérfolyásos asszony
27–31	A két vak
32–34	A néma megszállott
35–38	Sok az aratnivaló

Pecsuk Ottó: Bibliaismereti
kézikönyv, Kálvin Kiadó,
2016. 456. o.

- A „vonal”, amibe illeszkedik: Jézus a Messiás megérkezik – tanít az Istennel való életről, üdvösségről – csodáival megmutatja, hogy ő a Messiás. Jézus fellépése.
- (Itt már hív tanítványokat, de kiküldeni és feladatot adni csak a 10. fejezettől látjuk.)
 - Tanítás és gyógyítás utána is van (pl. példázatok, itt hangsúlyos!)

Csodák

Csoda fogalma sokrétű a Bibliában

ÓSZ csodák: természet fölött (pl. Vörös-tengeri átkelés), emberi/egyéni (gyermek születése), emberi/csoportos (szabadulás Egyiptomból).

A csoda jel és tett egyben az Ó- és ÚSZ-ben is.

ÓSZ: csoda a világ teremtése, fenntartása, Isten nagysága. A világ maga csoda és azon belül vannak csodás események.

- ÚSZ-i kiegészítés:
- a csoda lehetséges **ÉS** szükséges is.
 - **HIT ÉS CSODA** szoros kapcsolata

Csodák Máté evangéliumában

Ez a csoda a természet erői fölött jelenik meg: hitet ébreszt és elcsodálkozást.

Csoda oka: Jézus közel lép – megoldást hoz – hitre hív.
(Nem FB vagy Instragram hit, valódi bizalom ébresztés!)

A csoda kétféle reakciót vált ki: hit – ellenállás és szembeszállás Jézussal (farizeusok az ördögnek tulajdonítják).

Mt 8-9: 10 csoda. Több területet érint: ember, gyógyíthatatlan betegségek (lepra, vak), halál, természet fölötti tett.

Minden csoda arról szól, hogy Jézus Úr és hatalma van.

Kortörténet és helyszín

Genezáreti-tó
(Tibériás-tenger,
Tibériás-tó, Galileai
tenger)

A tanítványok és a
hajó/tó kapcsolata

Genezáreti-tó (Tibériás-tenger, Tibériás-tó, Galileai tenger) Ma: Kineret-tó

- A Föld legalacsonyabban fekvő édesvízi tava (209 m tengerszint alatt).
- Hossza: 41 km, szélessége: 13 km. K= 53 km, T= 166 km². Legmélyebb helyen: kb. 43 méter
- Jézus korában halászatra használták. Települések vették körül: kereskedelem és átmenő forgalom.
- Keleten hegyek veszik körül, Ny: termékeny síkság.
- Jordán keresztülfolyó vize állandóan tisztán tartja.

A tanítványok és a hajó/tó kapcsolata

- Jézus korában halászhajókat használtak.
- A tanítványok egy része halász: jól ismeri a tavat, a körülményeket.
- Speciális helyzet: hirtelen jövő, nagy viharok.
- Kiterjedt kapcsolatrendszer: sokan éltek halászatból/kereskedő létforma.

Átvitt értelemben

- Tenger: élet tengere, maga az élet.
- Hajó: biztonság (bárka)
- Vihar: kihívás, nehézség, félelmet keltő helyzet

Központi gondolatok a történetben

Több evangéliumban is előjön – Lukácsnál a legrészletesebb, ott másik csoda is kapcsolódik hozzá.

Központi gondolatok a történetben: teológiai szemmel

Jézusnak hatalma van a természet erői felett is.

A csoda: **jel**. Az ember el/rácsodálkozva, hittel reagálhat rá.

Mély hit: ha minden körülmény között bízunk Krisztusban.

Jézus Krisztus Isten. Isteni hatalommal és erővel bír.

Jézus észreveszi az emberi szükségeket és reagál rá.

Jézus **MINDIG** jelen van – még ha úgy tűnik is, hogy alszik.

Vannak viharok – átvitt értelemben is. Néha úgy tűnik, hogy egyedül vagyunk benne.

Kulcsszavak a történethez

veszélyhelyzet

Jézus jelen van, de még sincs

csoda

Bízni valakiben

Engedelmeskedik (a szél, tenger)

Segítséget kérni Jézustól

kételkedés

csodálkozni

nyugtalanság

segítségnyújtás

félelem

Jézusnak hatalma van

Kicsinyhitű

Hatalom (jel)

Hol vannak a tanítványok?

Hol van Jézus?

Kicsoda Jézus?

A katechézis kettős középpontúsága IGE és a GYERMEK

Gyermek

Tipikus és
vélhető

korosztályi sajátosságok

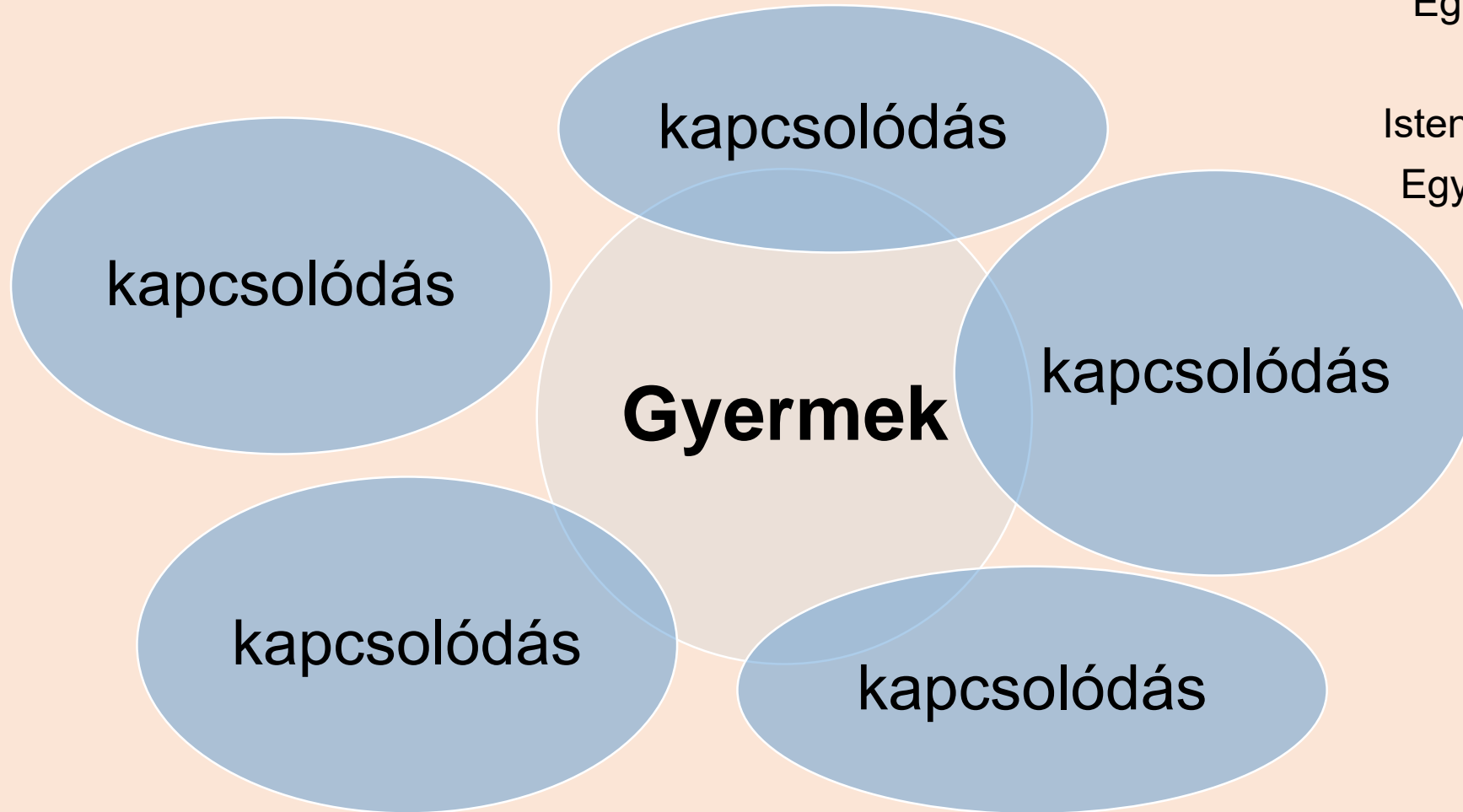
Hitfejlődés

Istenkép formálódás

Élethelyzet

Egyik középpont: gyermekek kapcsolópontjai

Tipikus és vélhető
korosztályi sajátosságok
Egyéni jellemzők
Hitfejlődés
Istenkép formálódás
Egyéni élethelyzet

Amire oda kell
figyelünk az
óvodában

A Biblia nem gyermekkönyv!
(Nyelvezet, elvont fogalmak, nehezen
érthető tartalom!)

Intuitív-projektív hit jellemzői

Istenkép és a szülőkép/tekintélyszemély
erős kapcsolódásai a korosztályban

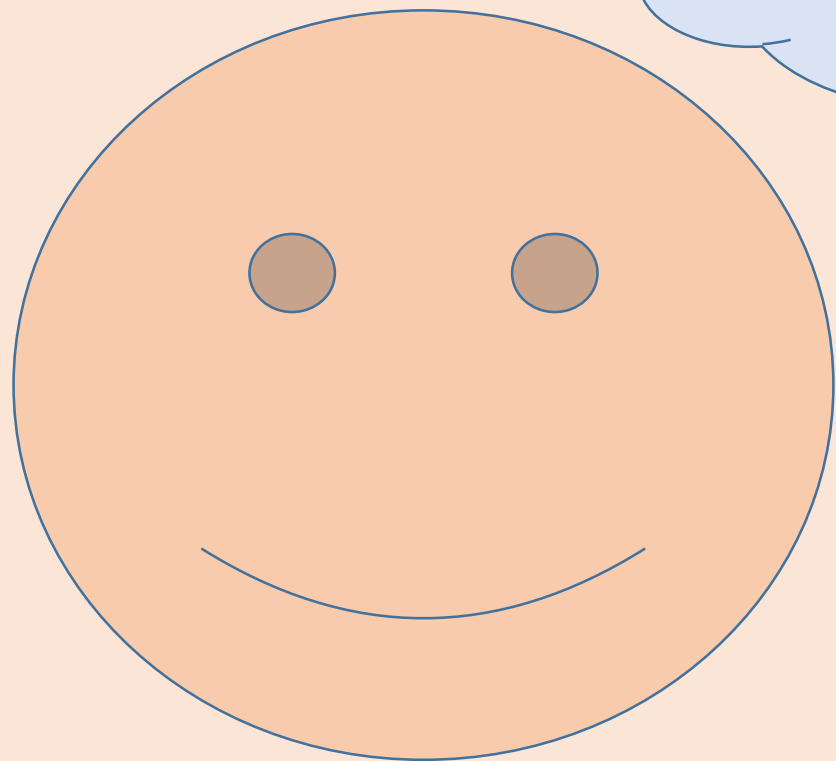
Amit fontos kiemelni (kortörténet, teológia) az
óvodás szempontjából

Jézus \neq varázsló, mágus

Az óvodás kor hitvilága és jellemzői

A csoda óvodás szemmel

Rácsodálkozás és rácsodálkoztatás lehetőségei

Köszönöm szépen a
figyelmet!

Dr. Szászi Andrea
RPI, katechetikai szakértő –
igazgatóhelyettes
Tel: 30/961-8674
E-mail:
szaszi.andrea@reformatus.hu